

Åtgärds paket främjande och integration

Inledning

En av Sportfiskarnas viktigaste uppgifter är att främja intresset för fiske bland barn och unga. Genom fisket får man kontakt med naturen och fisket erbjuder såväl spänning som avkoppling. Fisket är dessutom ofta en källa till gemenskap och integration. Den fiskeintresserade lär sig mycket om fiskar och fiskars levnadsmiljö, men även om andra samband i naturen och varför det är viktigt att skydda och vårda naturen.

Sportfiskarna har under senare år känt av en kraftigt ökad efterfrågan från kommuner och andra offentliga instanser gällande fiske- och friluftaktiviteter för barn och unga, och inte minst där fisket kan utgöra ett medel för integration. Dessvärre har vi inte fullt ut kunnat möta efterfrågan och vi saknar idag möjligheter att från professionellt håll koordinera och arbeta med barn-, ungdoms- och integrationsfrågor i flera större städer. Samtidigt har Sportfiskarna med utgångspunkt i förbundets nationella främjandecentrum i Göteborg utarbetat ett antal aktiviteter för att få ut fler barn och unga på fiske och samtidigt förmedla grundläggande allemansrätt, fiskevård och fiskekologi. Det är dags att dessa aktiviteter förankras och genomförs på fler håll i landet, varför vi nu mot bakgrund av det ökade statliga anslaget till friluftslivet söker finansiering för ett åtgärds paket för främjande och integration inom sportfisket.

Vi har valt att formulera ansökan som ett samlat åtgärds paket innehållande fyra delprojekt i tre städer. Anledningen till att vi ser det som ett samlat åtgärds paket är att delarna geografiskt och tidsmässigt hänger ihop och är långt svårare att utföra en och en, här och där. Vi ser också stora fördelar med att genomföra liknande upplägg på fler håll, särskilt som vi upplever att behoven är samstämmiga i stora delar av landet. För ökad läsbarhet presenteras delprojekten i det följande var för sig. Även budgeten är av samma anledning uppdelad per delprojekt.

Syfte

Att genom ett samlat åtgärds paket bestående av fyra delprojekt i tre större städer i Sverige avsevärt höja genomförandegraden av friluftsliv och fiske i skolan såväl som på fritiden. Projektet syftar vidare till att långsiktigt förbättra förutsättningarna för friluftsliv i allmänhet och sportfiske i synnerhet genom regionalt utrednings- och nätverksarbete.

Målgrupp

Primär målgrupp är barn och unga, i och utanför skolan, och särskilt gruppen nya svenskar. Inom ett av delprojekten är målgruppen i första hand regionala och lokala myndigheter och organisationer.

Projektmål

De konkreta och uppföljningsbara projektmålen är:

- **1 500** elever ska få prova på praktisk fiskevård vid ett rinnande vattendrag inom ramen för *Skolbäcken*.
- **540** barn och unga ska få fördjupade kunskaper i olika fiskemetoder, allemansrätten och fiskbiologi genom lovaktiviteter under totalt 18 lovveckor inom ramen för *Fiskelov*.
- **75** fiskeaktiviteter ska genomföras med nyanlända inom delprojektet *Katalysator föreningsliv och integration*.
- **En** utvecklingsplan ska tas fram för friluftsliv i allmänhet och sportfiske i synnerhet för tre svenska städer. Planen ska förankras, publiceras och kommuniceras. Detta sker inom *Regionalt utredningsarbete*.

Effektmål

Det mer långsiktiga effektmålet är att detta projekt, tillsammans med övriga insatser som Sportfiskarna bedriver för att väcka fiske- och naturintresset hos nästa generation, bidrar till större kunskap om fiske och fiskens livsmiljöer samt ökar förståelsen för och viljan att vårda och skydda fisken. Vi vet samtidigt att intresset ger tusentals spännande och lärorika timmar vid vattnet för ökad livskvalitet och bättre folkhälsa.

Del 1. Skolbäcken

Sportfiskarna är en erkänd utförare av praktisk natur- och fiskevård. Vi genomför årligen hundratals undersökningar i fält med uppgift att mäta och bevaka fiskbestånd och vi restaurerar och nyanlägger årligen mängder av vattenmiljöer till förmån för fisk och andra växter och djur. Samtidigt uppfattar vi från skolans håll ett stort behov av att komma ut och uppleva på plats det man annars bara läser om i skolböckerna. Vi vill därför med start 2016 kombinera vårt praktiska natur- och fiskevårdsarbete med klassiskt främjandearbete genom att bjuda in skolklasser att tillsammans med oss utföra praktisk fiskevård i en bäck i tre svenska städer. Eleverna får möjlighet att själva utföra fiskevårdande åtgärder – flytta grus, mäta fisk, inventera flora och fauna – och på så sätt få en mycket konkret upplevelse om livet under ytan och vad man kan göra för att vårda och skydda det. Från skolbänken till skolbäcken helt enkelt!

Genomförandepunkter:

- Tillsammans med markägare "reservera" ett antal vattendrag för verksamheten
- Ta fram ett kort informationsmaterial om Skolbäcken och marknadsföra det gentemot skolor
- Köpa in vadare och annan nödvändig fältutrustning
- Löpande kontakt med skolorna för att planera fiskevårdsdagarna samt genomföra dagarna
- Utvärdera verksamheten

Skolbäcken kommer att ge 1 500 elever möjligheten att prova på praktisk fiskevård. Satsningen har tydliga kopplingar till naturtypsmålet Levande Sjöar och vattendrag och det bredare målet om

Ett rikt växt- och djurliv inom miljömålssystemet. Satsningen består dessutom i arbetet att nå bland annat friluftsmålet Ett rikt friluftsliv i skolan.

Del 2. Fiskelov

Fiske är en perfekt lovaktivitet som kan bedrivas såväl vår, sommar, höst som vinter. Med fördjupade kunskaper i hur man fiskar, fiskars biologi, ekologin i och kring vattnen samt allemansrätten, kan fiske växa till ett fritidsintresse som varar livet ut! Sportfiskarna avser att inom ramen för *Fiskelov* genomföra fiskeskolor under sport-, påsk-, sommar och höstlov i tre svenska städer. Med fokus på ett samarbete med kommunal förvaltning är målsättningen att nå barn i behov av en fritidsmässig stimulans i stadernas invandrartäta ytterområden. Vi vill i denna satsning nå de som vanligtvis inte nås så lätt! Genom *Fiskelov* erbjuds barnen lärorika och upplevelsebaserade friluftaktiviteter över hela året vid lättillgängliga vatten med möjligheter till äventyr, samvaro, utveckling och inte minst en fast och återkommande punkt under skolårets ledigheter. Härtill ska också läggas hur lovtiden i viss utsträckning ses som en kritisk tid hos stadsdelsförvaltningarna. Bristen på stimulerande fritidssysselsättning är en av orsakerna som anges till de mer destruktiva beteenden som i många ytterstadsområden utvecklas hos grupper av tonåringar. Genom *Fiskelov* skulle förbundet kunna erbjuda en potentiellt viktig preventiv verksamhet för barn och yngre tonåringar. Lovaktiviteten ska vara kostnadsfri för deltagarna.

Genomförandepunkter:

- Bygga upp ett utbyte med kommunen: skol-, fritids- och socialförvaltning, allt i syfte att nå barn i behov av fritidsmässig stimulans
- Ta fram lokalt informationsmaterial
- Anställa och fortbilda ungdomsledare till lovaktiviteterna
- Ta emot och hantera anmälningar
- Köpa in utrustning, förbrukningsmaterial och mat
- Leda aktiviteterna på plats
- Utvärdera lovaktiviteterna

Fiskelov kommer att ge barn i behov av fritidsmässig stimulans en fast punkt under årets skollov. Det finns god anledning att tro att de genomförda aktiviteterna också kommer att ge deltagarna nya kunskaper och färdigheter som i sin tur ger dem lust och självförtroende att fortsätta fiska på sin fritid. En ökad kunskap gör det lättare för barnen och ungdomarna att fortsätta upptäcka närmiljöns blåa ytor och ger dem mod och incitament att kunna söka sig vidare till andra lättillgängliga vatten i staden. En sådan effektkedja blir extra viktig när vi talar i termer av integration. Upptäckten av en meningsfull fritidssysselsättning, självförtroende kring en färdighet, regelbundna friluftsvistelser, kunskap om allemansrätten och möten med andra fiskeintresserade yngre, skulle sammantaget ge ett unikt och betydelsefullt bidrag i ett preventivt rustande av hundratals barn och yngre ungdomar på vägen in i tonåren i socialt utsatta stadsdelar. Satsningen har stark koppling till friluftsmålen Starkt engagemang och samverkan, Allemansrätten samt Friluftsliv för god folkhälsa.

Del 3. Katalysator föreningsliv och integration

Många kommuner i Sverige har på senare tid tagit emot fler flyktingar än på väldigt länge. Prognoser säger också att så kommer fortsätta ske. Sportfiskarna organiserar 400 föreningar, alla med en geografisk hemvist någonstans i landet, som tillsammans med övrigt föreningsliv kan spela en stor roll för integration och för att skapa en meningsfull tillvaro för de som nyss kommit till Sverige.

Vi vill med hjälp av våra anslutna föreningar anordna fiskedagar för ensamkommande flyktingbarn och nyanlända familjer i tre svenska städer under 2016. För det krävs en sammanhållande projektledare per stad och ett ekonomiskt bidrag till genomförande lokalförening samt inköp av utrustning. Här utgår vi från samma ersättningsnivå och upplägg som i vår välbeprövade satsning Klassdraget, dvs 1 000 kr per genomförd fiskedag till lokalföreningen. Sportfiskarna inleder en prova-på-satsning på fiske för ensamkommande flyktingbarn i Skåne under hösten 2015 tillsammans med Rädda Barnen samt berörda kommuner och hoppas att med stöd från Svenskt Friluftsliv kunna växla upp dessa försök avsevärt under 2016. Satsningen har stark koppling till friluftsmålen Starkt engagemang och samverkan, Allemansrätten samt Friluftsliv för god folkhälsa.

Genomförandepunkter:

- Initiera kontakter med kommuner och hjälporganisationer (där de idag saknas)
- Informationsinsatser mot lokala fiskeföreningar
- Inköp av fiskeutrustningar
- Ta emot anmälningar från fiskeföreningar som vill arrangera en fiskedag för nyanlända
- Betala ut bidrag till fiskeföreningen
- Ta fram en plan för hur verksamheten kan utvecklas kommande år
- Utvärdera satsningen

Del 4. Regionalt utredningsarbete

Sportfiskarna bedriver sedan många år påverkansarbete gentemot politiker och myndigheter i frågor kring fiskevård, förvaltning och främjande av sportfiske i tätortsnära lägen. Sportfiskarnas rapport *Utvecklingsstrategi för tätortsnära fiske* ligger exempelvis till grund för Jordbruksverkets arbete med att utse Sveriges fritidsfiskekommun. Vi ser också på andra håll att vårt arbete bär frukt och att vi får genomslag i våra frågor, åtminstone på nationell nivå.

Däremot ser vi på många håll ett fortsatt genomförandeunderskott på regional och lokal nivå, dvs där själva aktiviteterna ska äga rum, varför vi som ett fjärde delprojekt i åtgärdsavtalet söker finansiering för att konkretisera och skraddarsy lösningar för sportfiske, friluftsliv, fiskevård och förvaltning i tre svenska städer. Det handlar om att utifrån nationella och regionala styrdokument utföra ett aktivt påverkansarbete gentemot lokala och regionala beslutsfattare och myndigheter, och samtidigt stå med "spaden i handen" redo att hugga i och vara praktisk utförare. Härefter – i förmågan att med fakta och goda argument påverka, och samtidigt praktiskt kunna förändra de faktiska förutsättningarna – ligger en av Sportfiskarnas stora styrkor idag.

Sportfiskarnas rapport *Utvecklingsstrategi för tätortsnära fiske* listar ett antal åtgärdsförslag på regional och lokal nivå som, om de genomförs, avsevärt förbättrar möjligheterna till friluftsliv och sportfiske. Särskilt utpekade målgrupper är här barn, unga och funktionshindrade. Vi ser idag att fler av dessa åtgärdsförslag fortfarande inte genomförts, varför vi under 2016 kommer att återuppta diskussionerna regionalt och lokalt, uppdatera och återaktualisera åtgärdsförslagen och arbeta för att de genomförs. Delprojektet är ett bidrag i arbetet med att nå friluftsmålen Tillgänglig natur för alla, Starkt engagemang och samverkan, Tillgång till natur för friluftsliv, Attraktiv tätortsnära natur samt Skyddade områden som resurs för friluftslivet. Satsningen har också bäring på miljömålen Levande sjöar och vattendrag samt Ett rikt växt- och djurliv.

Genomförandepunkter:

- Nätverksarbete gentemot myndigheter, beslutsfattare och andra organisationer
- Uppdatering, förankring, publicering av utvecklingsstrategi

Budget

Allmänt	
Projektledare 3 tjänster om 90 procent	1 400 000
Indirekt kostnad (OH) för ovan, ca	320 000
Resor projektledare	30 000
Del 1	
Framtagande infomaterial	10 000
Utrustning fältarbete	50 000
Transport	20 000
Del 2	
Ungdomsledare, 24 st under 54 dagar	300 000
Fiskeutrustning	30 000
Förbrukningsmaterial	40 000
Mat och dryck deltagare	30 000
Båt och bränsle	15 000
Fiskisättning	15 000
Transport	10 000
Del 3	
Ersättning lokalföreningar	75 000
Fiskeutrustningar	50 000
Förbrukningsmaterial	25 000
Transport	15 000
Del 4	
Framtagande och tryck av regional åtgärdsrapport	15 000
SUMMA	2 450 000

Beräknat antal arbetstimmar: 3 888

å-pris ca: 360 kr

Indirekt kostnad (OH): Kostnad som förbundet har i sin ordinarie verksamhet och som inte direkt och i sin helhet kan hänföras till projektet, men som ändå är väsentlig för projektets genomförande.